

(savivaldybė, mokykla)

____ klasės (grupės) mokinio(-ės) _____

(vardas ir pavardė)

GEOGRAFIJA

Mokyklinio brandos egzamino užduotis Pakartotinė sesija

2010 m. liepos 1 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar kitokio matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Galite naudotis rašymo priemonėmis (pieštuku, mėlyna spalva rašančiu parkeriu ar tušinuku), trintuku, matlankiu, liniuote.
- Egzamino metu negalima naudotis jokiais papildomais informacijos šaltiniais.
- Sunkesni žodžiai, pažymėti skaitmenimis, išversti į rusų ir lenkų kalbas.
- Patariame I dalies atsakymus iš pradžių žymėti (rašyti) pieštuku. Įsitikinę, kad tie atsakymai teisingi, pažymėkite juos mėlyna spalva rašančiu rašikliu.
- Atsakymai, pažymėti tik pieštuku arba visai nepažymėti, nevertinami.
- II dalies atsakymų paaiškinimus, jeigu jų reikalaujama, formuluokite glaustai ir aiškiai. Jei šios dalies užduotyse reikalaujama pateikti nurodytą skaičių geografinių objektų, o žemėlapiuose ar kartoschemose jų pažymėta daugiau, tai atsakyme turi būti nurodyta tiek, kiek prašoma, bet ne daugiau.
- Jeigu manote, kad klausimas yra klaidingas, jį praleiskite ir atsakykite į kitus. Jeigu klausimas iš tikrųjų klaidingas, jis nebus vertinamas.
- Skaičiavimus atlikite juodraščiu skirtame paskutiniame užduoties lape.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

I dalis 1–20 klausimai	II dalis 21–34 klausimai	TAŠKŲ SUMA
40 taškų	100 taškų	140 taškų

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

I vertintojas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

II vertintojas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

I dalis

I kiekvieną iš 1–20 klausimų yra tik po vieną teisingą atsakymą, kuris vertinamas 2 taškais. Pasirinktąjį atsakymą žyminčią raidę apveskite apskritimu, pavyzdžiui, (B).

1. Kur vasarą diena ilgesnė?
 - A Druskininkuose.
 - B Biržuose.
 - C Ignalinoje.
 - D Nidoje.

2. Koks daugumos sieninių mokyklinių žemėlapių mastelis?
 - A Stambus.
 - B Vidutinis.
 - C Vidutiniškai stambus.
 - D Smulkus.

3. Kuriame žemyne yra didžiausi savanų plotai?
 - A Afrikoje.
 - B Azijoje.
 - C Australijoje.
 - D Pietų Amerikoje.

4. Kuriuos žemynus skiria Gibraltaro sąsiauris¹?
 - A Aziją nuo Amerikos.
 - B Aziją nuo Europos.
 - C Afriką nuo Europos.
 - D Afriką nuo Azijos.

5. Kuri Lietuvos upė nėra Nemuno intakas²?
 - A Venta.
 - B Šešupė.
 - C Mituva.
 - D Jūra.

6. Kurioms oro masėms ištisus metus būdinga aukšta temperatūra ir labai mažas drėgnis³?
 - A Atogrąžų jūrinėms.
 - B Pusiaujo jūrinėms.
 - C Atogrąžų žemyninėms.
 - D Arktinėms žemyninėms.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

¹ sąsiauris – пролив – ciešnina

² intakas – приток – dopływ

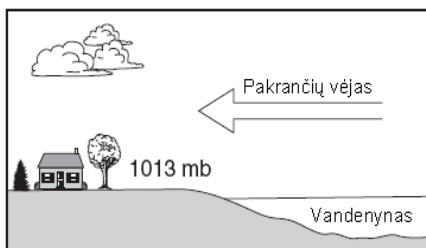
³ drėgnis – влажность – wilgotność

7. Kurioje geografinėje zonoje dirvožemiai yra derlingiausi?
- A** Stepių.
B Tundros.
C Taigos.
D Mišriųjų miškų.
8. Kurio vandenyno baseinui priklauso Juodoji jūra?
- A** Indijos.
B Ramiojo.
C Atlanto.
D Arkties.
9. Kuris miestas yra šalies sostinė?
- A** Rio de Žaneiras.
B Stambulas.
C Sidnėjus.
D Seulas.
10. Kurioje eilutėje visos išvardytos valstybės yra monarchijos?
- A** Didžioji Britanija, Austrija, Šveicarija.
B Ispanija, Portugalija, Belgija.
C Norvegija, Danija, Olandija.
D Graikija, Švedija, Islandija.
11. Kokią įtaką Pietų Amerikos vakarinės pakrantės klimatui turi šaltoji Peru srovė?
- A** Mažina slėgį.
B Šildo pakrantės orą.
C Didina kritulių kiekį.
D Mažina kritulių kiekį.
12. Kaip vadinasi XX a. viduryje besivystančiose šalyse prasidėjęs staigus¹ gyventojų skaičiaus didėjimas?
- A** Gyventojų reprodukcija.
B Demografinis sprogymas.
C Deportacija.
D Repatriacija.
13. Kuri ūkininkavimo forma daugiausiai paplitusi Lotynų Amerikos šalyse?
- A** Natūralusis ūkininkavimas.
B Klajoklinis ūkininkavimas.
C Prekinis plantacijų ūkis.
D Prekinis fermerių ūkis.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

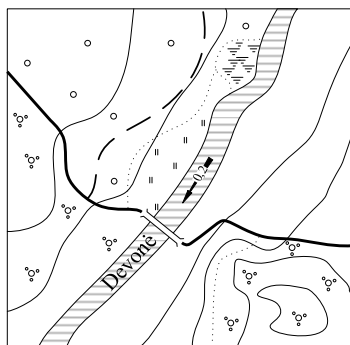
¹ prasidėjęs staigus – начавшийся неожиданный – zaczął się niespodziewany

14. Kurioje eilutėje išvardytos valstybės turi didžiausią jūrų laivyną?
A Panama, Graikija, Kipras, Prancūzija.
B Liberija, Graikija, Panama, Japonija.
C Rusija, Vokietija, Brazilija, Meksika.
D Tunisas, Kipras, Malta, Kinija.
15. Kaip vadinamas išekspluotų karjerų sutvarkymas?
A Infrastruktūra.
B Rekreacija.
C Rekultivavimas.
D Deportavimas.
16. Kurioje eilutėje teisingai nurodyta pasaulinių religijų atsiradimo chronologinė eilė?
A Budizmas, krikščionybė, islamas.
B Islamas, budizmas, krikščionybė.
C Krikščionybė, islamas, budizmas.
D Budizmas, islamas, krikščionybė.
17. Kurioje valstybėje turistai lanko Tadž Mahalio mauzoliejų?
A Kinijoje.
B Japonijoje.
C Turkijoje.
D Indijoje.
18. Kuris požymis būdingiausias Pietryčių Azijai?
A Ledynų suformuotas reljefas ir vandens trūkumas.
B Musoninis klimatas ir įvairių religijų išpažinimas.
C Dideli savanų plotai ir tankus geležinkelių tinklas.
D Naftos gavyba ir didžiausi kviečių derliai.
19. Paveiksle parodyta pakrančių vėjo (brizo) judėjimo kryptis. Oro slėgis virš sausumos yra 1013 milibarų. Koks oro slėgis virš vandenyno?

- A** 994 mb.
B 1004 mb.
C 1013 mb.
D 1017 mb.

20. Kuria kryptimi teka Devonės upė?

- A** Į rytus.
B Į vakarus.
C Į pietryčius.
D Į pietvakarius.

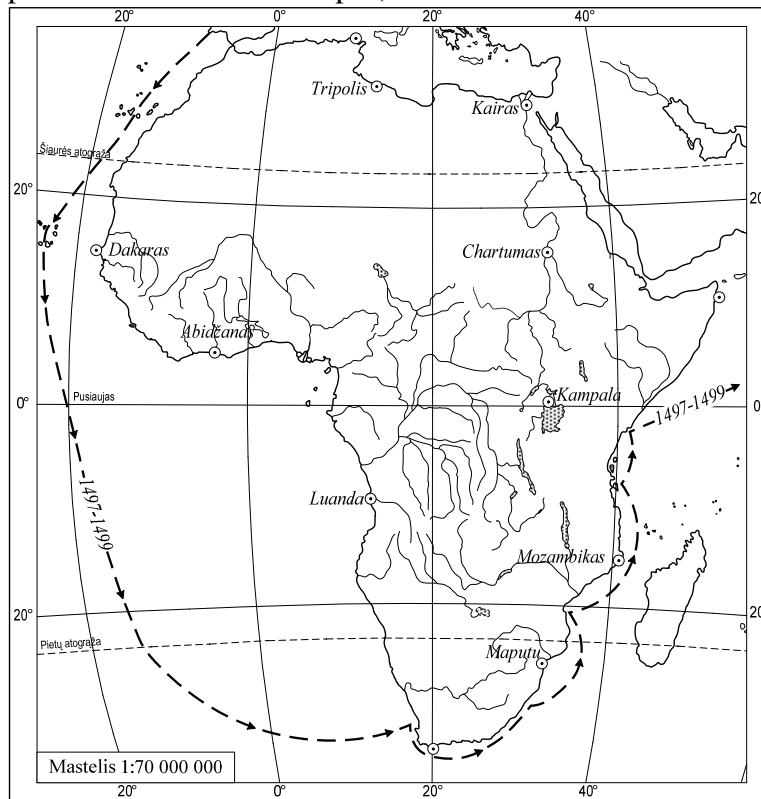
Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

1–20 KLAUSIMŲ TAŠKŲ SUMA

II dalis

Jei šios dalies užduotyse reikalaujama pateikti nurodytą skaičių geografinių objektų, o žemėlapiuose ar kartoschemose jų pažymėta daugiau, tai atsakyme turi būti nurodyta tiek, kiek prašoma, bet ne daugiau.

21. Naudodamiesi pateiktu Afrikos žemėlapiu, atlikite užduotis.

1. Nustatykite Dakaro miesto geografines koordinates.
..... ir
(2 taškai)
2. Kurio miesto geografinės koordinatės yra 26° p. pl. ir 33° r. ilg.?
.....
(1 taškas)
3. Koks atstumas (km) nuo Kairo iki piečiausios Afrikos vietos?
.....
(1 taškas)
4. Koku azimutu nuo Tripolio yra Abidžanas?
.....
(1 taškas)
5. Nustatykite miestą, kuris pietryčių kryptimi nuo Luandos yra nutolęs 2380 km.
.....
(1 taškas)
6. Kurio keliautojo maršrutas pažymėtas žemėlapyje?
.....
(1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

21 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
-------------------------------	--	--	--

22.

1. Kurios dvi Nemuno deltos¹ atšakos juosia² didžiausią Lietuvos salą?

1.

2.

(2 taškai)

2. Kaip vadinama didžiausia Lietuvos sala?

.....

(1 taškas)

3. Kokios kilmės ši sala?

.....

(1 taškas)

4. Kokių ūkio šakų plėtotei šioje saloje yra palankiausias³ sąlygos? Į kvadratėlius įrašykite 2 teisingų atsakymų numerius.

- 1. Žvejybai.
- 2. Miškų ūkiui.
- 3. Turizmui.
- 4. Sodininkystei.

--	--

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

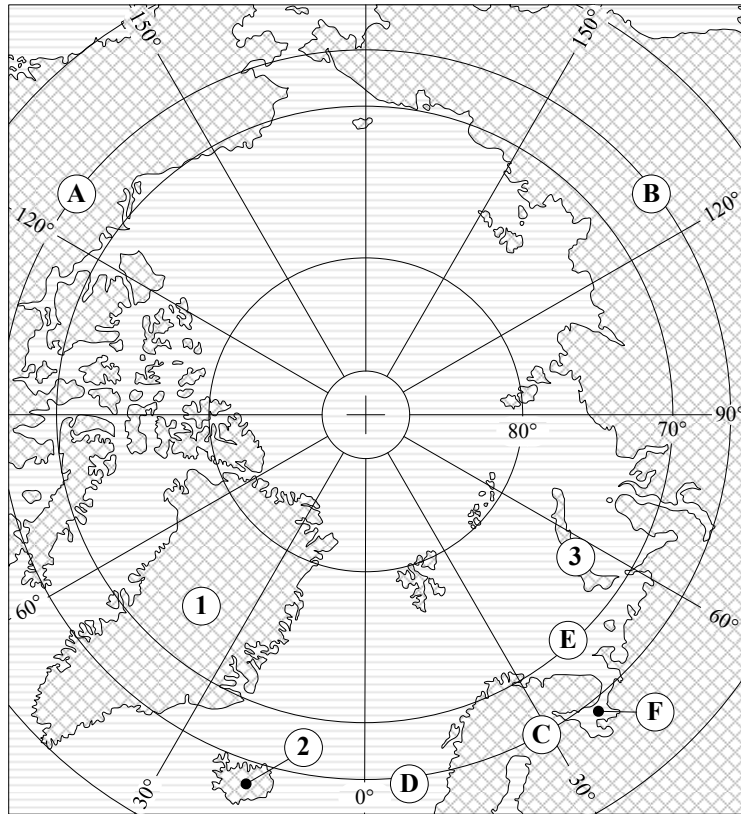
22 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

¹ deltos – дельта – delta

² atšakos juosia – ответвления опоясывают – odgałezienia otaczają

³ palankiausias – благоприятные – odpowiednie

23. Naudodamiesi žemėlapiu, atlikite toliau pateiktas užduotis.

1. Koks vandenynas pavaizduotas žemėlapyje?

 (1 taškas)
2. Įvardykite raidėmis A, B ir C pažymėtus žemynus.
 A
 B
 C
 (3 taškai)
3. Koks sąsiauris skiria žemynus A ir B?

 (1 taškas)
4. Įvardykite raidėmis D, E ir F pažymėtas jūras.
 D
 E
 F
 (3 taškai)
5. Įvardykite skaitmenimis 1, 2 ir 3 pažymėtas salas.
 1
 2
 3
 (3 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

23 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
-------------------------------	--	--	--

24.

1. Statant elektrines, buvo sukurti didžiausi Lietuvos tvenkiniai¹. Lentelėje įrašykite skaitmenis, kuriais kartoschemoje pažymėti tvenkiniai, ir upės, kurių vandenys buvo užtvenkti².

<i>Tvenkinys</i>	<i>Skaitmuo kartoschemoje</i>	<i>Upė</i>
<i>Kauno marios</i>		
<i>Antalieptės tvenkinys</i>		
<i>Elektrėnų tvenkinys</i>		

(6 taškai)

2. Tvenkiniai sulaiko žemės paviršiumi tekančią vandenį. Jų vanduo naudojamas elektros energijos gamybai, laukų drėkinimui, ūkiniams, buitiniams, priešgaisriniais ir kitokiems tikslams. Tvenkiniai puošia kraštovaizdį. Prie tvenkinių poilsiaujama, juose veisiamos žuvis. Kokia tvenkinių daroma žala³? Pateikite 3 teiginius.

- 1
-
- 2
-
- 3
-

(3 taškai)

<i>Čia rašo vertintojai</i>		
<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>
_____	_____	_____

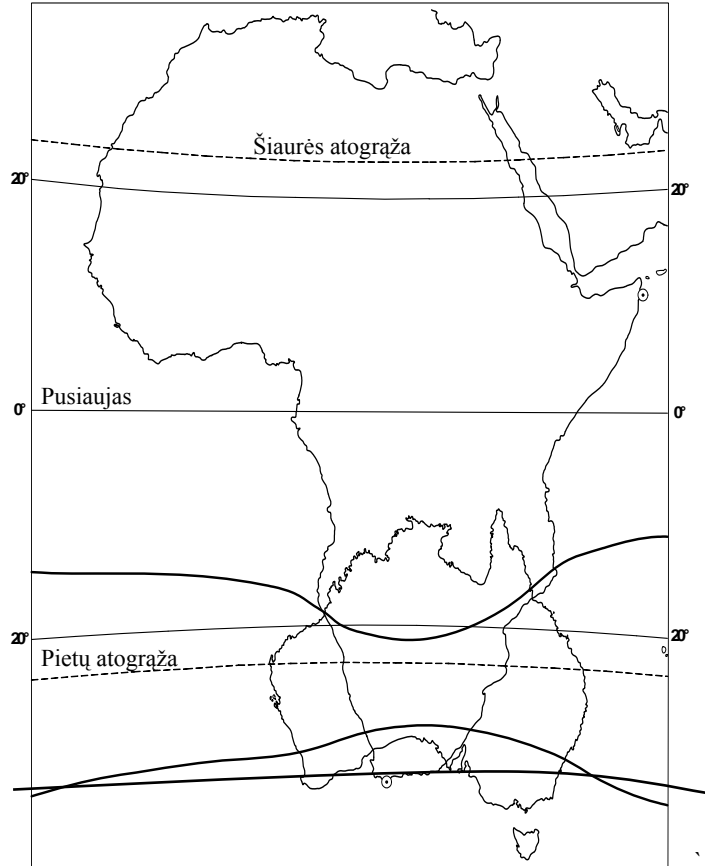
24 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

¹ tvenkiniai – водохранилища – zbiory wodne

² užtvenkti – запрудить – obwałować

³ žala – ущерб, вред – uszczerb

25. Naudodamiesi kartoschema, palyginkite Afrikos ir Australijos geografinę padėtį.

Nurodykite žemynų geografinės padėties 3 panašumus¹ ir 3 skirtumus².

Panašumai:

1.
2.
3.

Skirtumai:

1.
2.
3.

(6 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III

25 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

¹ panašumus – сходства, подобия – podobieństwa
² skirtumus – различие – różnicy

26. Šalia kiekvieno teiginio parašykite atitinkamą transporto rūšies pavadinimą.

	Čia rašo vertintojai		
	I	II	III
1. Šios rūšies transportu greitai ir brangiai pervežami keleiviai ir kroviniai dideliais atstumais.	—	—	—
2. Pagal pervežamų krovinių apimtį ši transporto rūšis pirmauja pasaulyje.	—	—	—
3. Patogi ¹ transporto rūšis, pirmaujanti pagal keleivių ir krovinių vežimą nedideliais atstumais.	—	—	—
4. Ekologiškai švariausia, viena iš ekonomiškiausių, mažai krovos darbų ² reikalaujanti transporto rūšis.	—	—	—

(4 taškai)

26 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

¹ patogi – удобный – wygodny

² krovos darbų – грузовых работ – prace ładunkowe

27. Analizuodami lentelės statistinius duomenis atlikite užduotis.

Valstybė	2000 metai			2006 metai		
	Gyventojų skaičius mln.	BVP/1 gyv. JAV dol.	BVP mln. JAV dol.	Gyventojų skaičius mln.	BVP/1 gyv. JAV dol.	BVP mln. JAV dol.
Azerbaidžanas	7,7	1 480	7,9	7 354	58 100
Argentina	36,2	8 100	293 220	39,9	599 100
Indonezija	207,0	3 500	724 500	245,5	3 808	935 000

1. Apskaičiuokite ir įrašykite lentelėje trūkstamus BVP ir BVP/1 gyv. rodiklius.

(2 taškai)

2. Kurios valstybės bendrasis vidaus produktas, lyginat 2000 ir 2006 m. duomenis, didėjo sparčiausiai¹?

(1 taškas)

3. Kurios valstybės gyventojų gyvenimo lygis pasikeitė² mažiausiai?

(1 taškas)

4. Kuri iš trijų lentelėje nurodytų valstybių yra ekonomiškai stipriausia?

(1 taškas)

Čia rašo vertintojai

I II III

I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

27 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

--	--	--

¹ sparčiausiai – быстрее всего – najszybciej

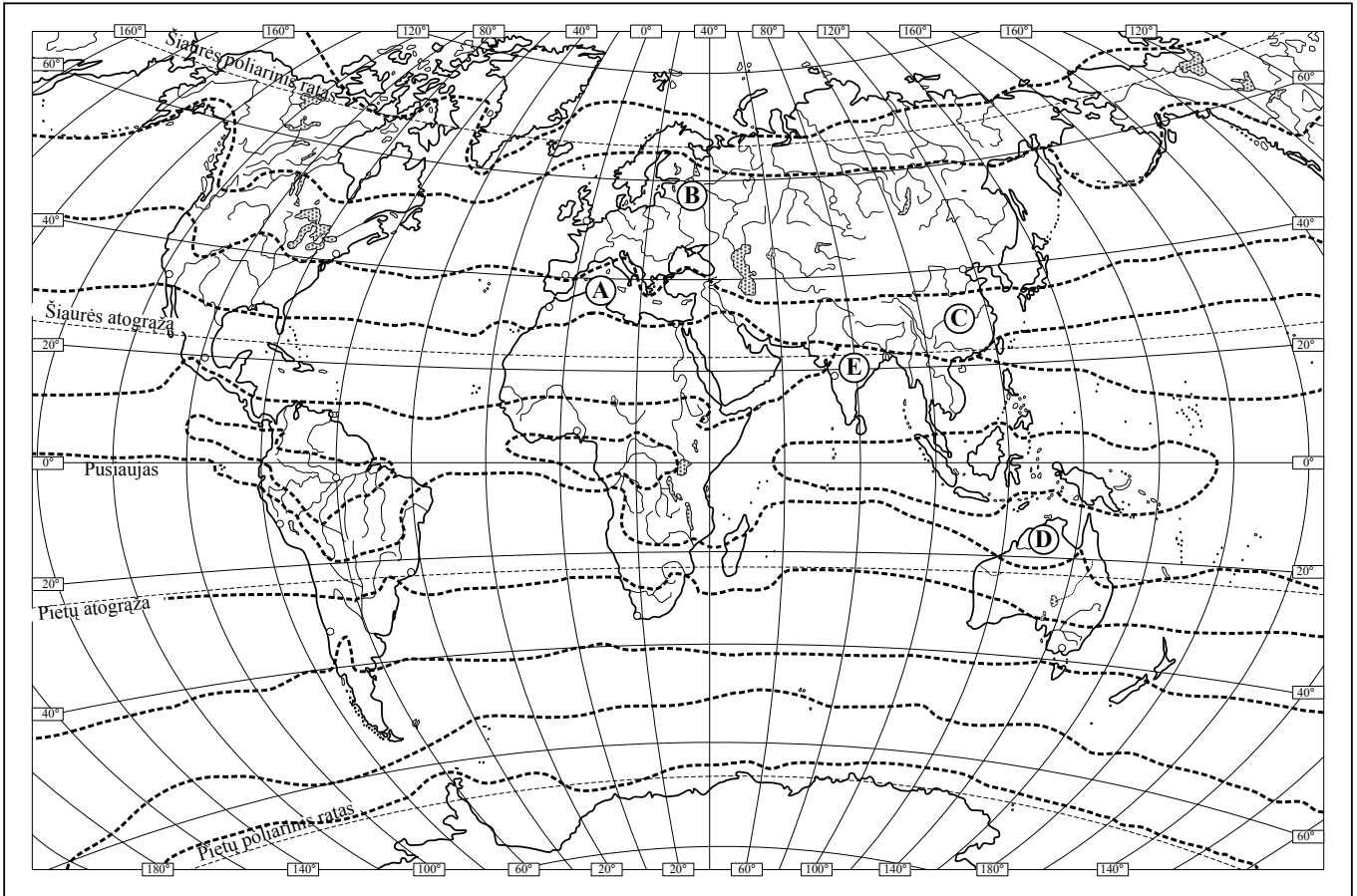
² pasikeitė – изменился – zmienił się

28. Užbaikite sakinius apie Jungtines Amerikos Valstijas (JAV).

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
1.	Pagal gyventojų skaičių JAV užima 3 vietą pasaulyje, atsilieka ¹ tik nuo ir (2 taškai)	—	—	—
2.	Didelių naftos ir gamtinių dujų telkinių rasta įlankoje. (1 taškas)	—	—	—
3.	JAV 1958 m. buvo įsteigta didžiausia pasaulyje Nacionalinė aeronautikos ir kosminės erdvės tyrimo valdyba, sutrumpintai vadinama (1 taškas)	—	—	—
4.	JAV buvo įkurtas pirmasis pasaulyje nacionalinis parkas. (1 taškas)	—	—	—
5.	Iš Didžiųjų ežerų vandens keliu JAV laivai patenka į vandenyną. (1 taškas)	—	—	—
28 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA				

¹ atsilieka – остаёт – zostaje

29. Remdamiesi klimato juostų žemėlapiu atsakykite į klausimus.

1. Kokių metų laikų patvinsta upės raidėmis A, B, C pažymėtuose rajonuose?
 A
 B
 C
 (3 taškai)
2. Kuriais mėnesiais vandens lygis pakyla raide D pažymėtame rajone?

 (1 taškas)
3. Kuriais mėnesiais upės nusenka raide E pažymėtame rajone?

 (1 taškas)
4. Dėl kokių priežasčių kinta raide E pažymėto rajono upių vandens lygis?
 Nurodykite 2 priežastis.
 1.

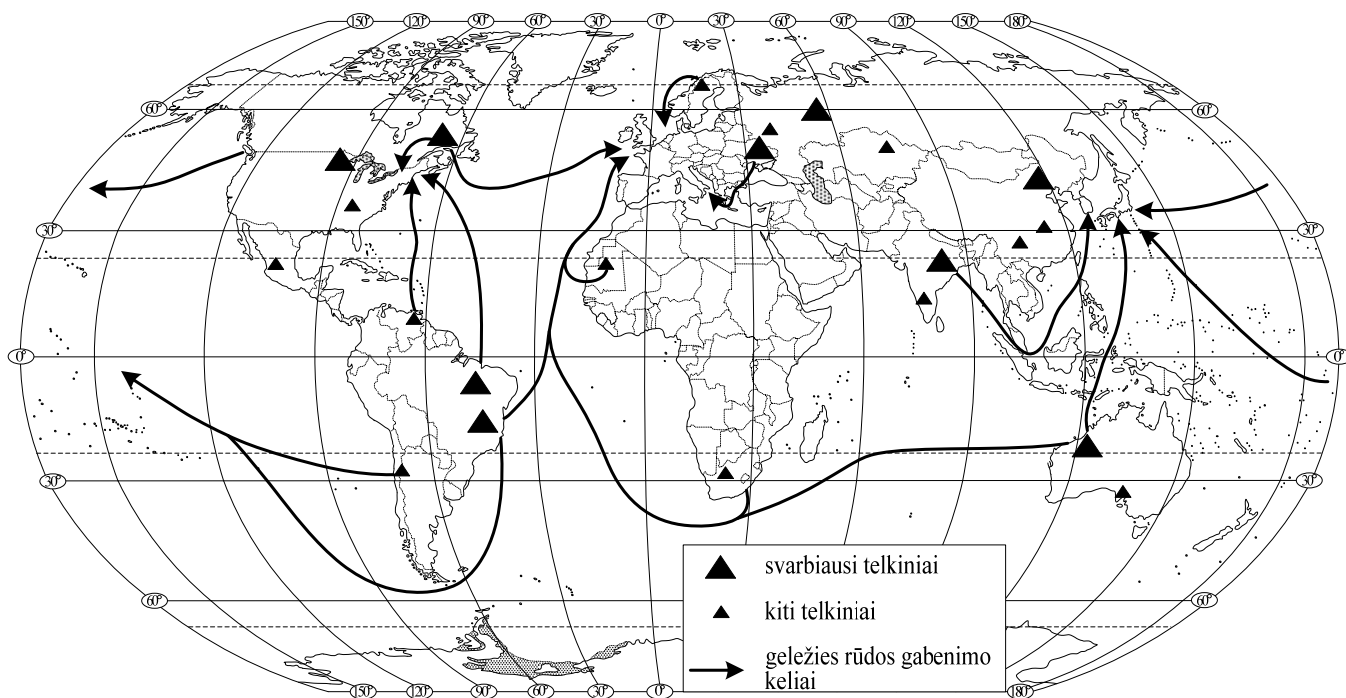
 2.

 (2 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

29 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

30. Išnagrinėkite svarbiausių tarptautinių geležies rūdos krovinių srautų¹ kartoschemą ir atlikite užduotis.

1. Nurodykite 3 valstybes, išgaunančias daugiausia pasaulyje geležies rūdos.
 1.
 2.
 3.
 (3 taškai)

2. Nurodykite 3 valstybes, kurios pasaulyje išlydo² daugiausia plieno.
 1.
 2.
 3.
 (3 taškai)

3. Kodėl juodosios metalurgijos įmonių išdėstymas³ vis labiau orientuojamas į uostus?

 (1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—

30 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

¹ krovinių srautų – поток грузов – potok ładunków
² išlydo – выплавляют – wytapiają
³ išdėstymas – размещение, расположение – rozmieszczenie, rozpołożenie

31.

1. Lentelėje įrašykite Lietuvos miestą, kuriame gaminama nurodyta produkcija.

Produkcija	Miestas
Cementas	
Laivai	
Dviračiai	
Azotinės trąšos	

(4 taškai)

2. Lentelėje įrašykite, kokia Lietuvos vietinė žaliava¹ naudojama nurodytos produkcijos gamybai.

Produkcija	Žaliava
Stiklas	
Cukrus	
Juoda duona	
Varškė	

(4 taškai)

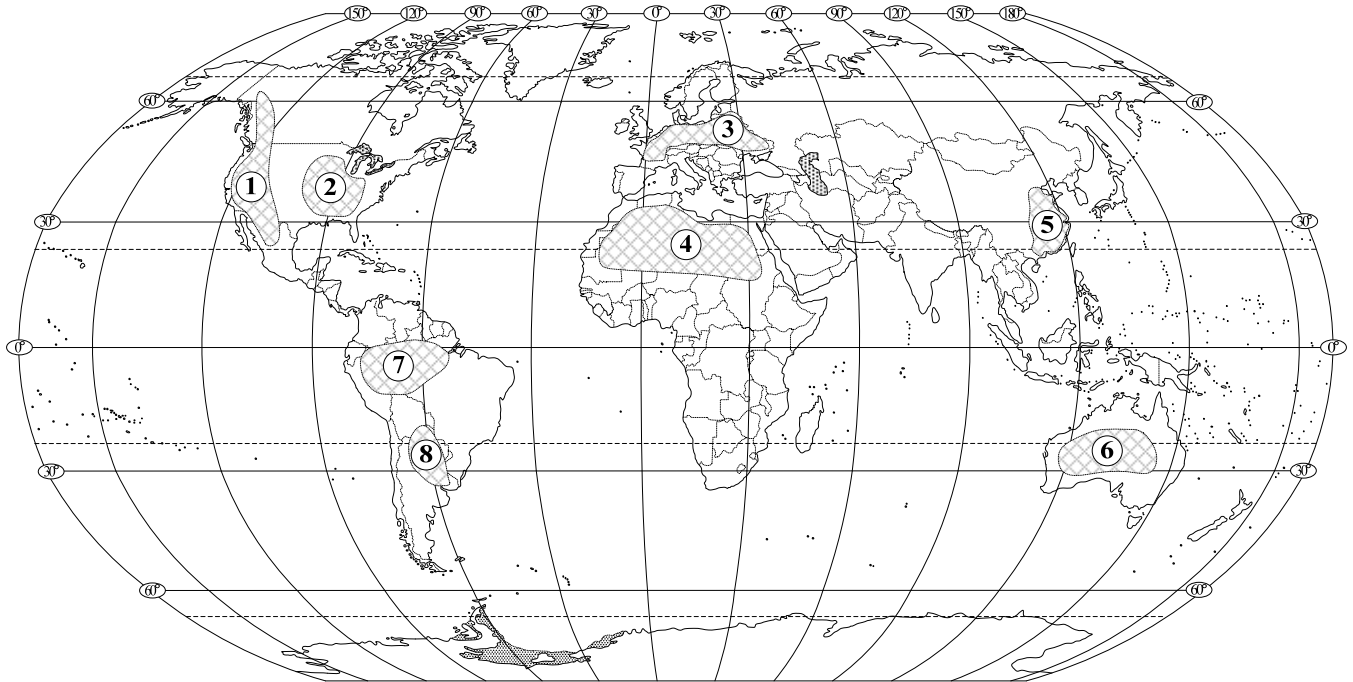
Čia rašo vertintojai

I II III

31 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ žaliava – сырьё – surowiec

32. Remdamiesi žemėlapiu atlikite užduotis.

Pasaulio žemėlapyje skaitmenimis pažymėti žemės ūkio veiklai tinkami¹ ir netinkami rajonai. Lentelėse įrašykite 3 rajonų, tinkamų ūkininkauti, numerius ir 3 rajonų, netinkamų ūkininkauti, numerius. Argumentuokite, kodėl jūsų nurodyti rajonai tinka ar netinka ūkininkauti.

Čia rašo vertintojai
I II III

Tinkami ūkininkauti rajonai

Nr.	Argumentas

(6 taškai)

Netinkami ūkininkauti rajonai

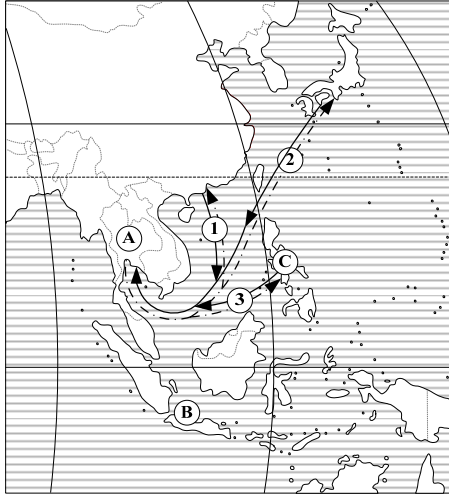
Nr.	Argumentas

(6 taškai)

32 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ tinkami – пригодны – odpowiednie

33. Analizuodami kartoschemą ir statistinius duomenis, atlikite užduotis.

Valstybė	Eksportas mlrd. JAV dol.	Importas mlrd. JAV dol.
A	175	159
B	141	114
C	48	60

1. Kuri iš kartoschemoje raidėmis A, B, C pažymėtų valstybių turi didžiausią teigiamą užsienio prekybos balansą? Parašykite valstybės pavadinimą.

.....
(1 taškas)

2. Kuri valstybė turi didžiausią neigiamą užsienio prekybos balansą? Parašykite šalies pavadinimą.

.....
(1 taškas)

Tailando užsienio prekybos struktūra, duomenys pateikti procentais.

Prekių srautai	Eksportas	Importas
1	9,7	11,6
2	9,6	20,3
3	5,1	6,2

3. Iš kurios valstybės Tailandas atsiveža daugiausia prekių (kartoschemoje prekių srautai pažymėti skaitmenimis 1–3)? Parašykite valstybės pavadinimą.

.....
(1 taškas)

4. Į kurią valstybę Tailandas išveža daugiausia prekių? Parašykite šalies pavadinimą.

.....
(1 taškas)

5. Su kuria valstybe Tailandas turi didžiausią neigiamą užsienio prekybos balansą? Parašykite šalies pavadinimą.

.....
(1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

33 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

34. Išrinkite teisingus ir neteisingus teiginius. Jų numerius įrašykite į lentelės apskritimus.

Teisingas teiginys	☐	☐	☐	☐
Neteisingas teiginys	☐	☐	☐	☐

- Misūris ir Darlingas yra ilgiausios Australijos upės.
- Egėjo jūroje esanti Kretos sala priklauso Graikijai.
- Persų įlankos šalys turi didžiules išžvalgytų naftos ir gamtinių dujų išteklių atsargas¹.
- Sutartinė riba tarp Europos ir Azijos vedama Uralo kalnais, Irtyšiaus upe ir Kaspijos jūra.
- D. Livingstonas atrado ir ištyrinėjo Australijos žemyno rytinę pakrantę.
- Padidinti Lietuvoje naftos gavybą įmanoma tik atradus naujų telkinių.
- Su jūra susijusių veiklų infrastruktūra visose šalyse jau sukurta.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

(7 taškai)

34 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA			
------------------------	--	--	--

¹ atsargas – запасы – zapasów

JUODRAŠTIS

